

TIPS ORGANISEREN NATUUR EXCURSIE

Is de natuur ook een passie van jou die je graag wil uitdragen naar anderen? Hoe leuk is het dan om een excursie te geven in de natuur!! Natuureducatie door middel van een excursie heeft veel positieve effecten op de deelnemers: de leerstof wordt beter en langer onthouden, en het zorgt voor een hogere waardering voor het onderwerp. In deze folder vind je een stappenplan en handige tips voor het organiseren van een excursie in de natuur.

Gebied verkennen

Ga ruim van te voren het gebied verkennen waar je de excursie wil gaan geven. Probeer te weten te komen wie de eigenaar of beheerder van een gebied is. Het kan nodig zijn om toestemming te vragen. Er kan aan hen ook gevraagd worden naar de specifieke kenmerken, flora en fauna en de geschiedenis van een gebied.

Maar ook vlak voor de aanvang van de excursie kan het nodig zijn om het gebied nog een keer te bezoeken. Als het seizoen of het weer is veranderd, kunnen er andere accenten van de flora en fauna naar voren komen. Ook kun je dan plannen op welke punten van de route je een bepaald thema wil gaan toelichten of een oefening doen.

Thema of onderwerp

Begin op tijd met het zoeken naar informatie! Vooral de eerste keer dat je een excursie geeft, gaat

er veel tijd zitten in het zoeken zelf, maar ook het bestuderen van de informatie die je wil gaan delen met de groep, of het uitdenken van werkvormen of oefening om met de groep te gaan doen:

- De oorsprong of geschiedenis van een gebied,
- flora en fauna,
- kenmerkende bijzonderheden,
- de informatie verbinden aan actueel nieuws en beleid,
- met welke verhalen kan je de informatie met elkaar verbinden?

Houdt een bronnenlijst bij vanaf het begin van de zoektocht naar informatie! Als je veel doorklikt op het internet, is het soms lastig om bepaalde informatie terug te vinden. En bij de afronding van de excursie is het leuk als je deze informatie kan delen met de deelnemers.

Zoekkaarten

- <https://www.webwinkel.ark.eu/producten/zoekkaarten>
Bijna 100 gratis zoekkaarten.
- <https://nl.pinterest.com/veld4848/zoekkaarten/>
Via deze link meer dan 300 zoekkaarten.
- <https://winkel.ivn.nl/zoekkaarten/zoekkaarten-geplastificeerd/>
Ruim 40 verschillende, geplastificeerde zoekkaarten te koop, af te stemmen op doelgroepen. Je kunt ze ook gratis

downloaden. Een prima en betaalbare lamineermachine is te koop bij de Action.

Routes maken en delen

- <https://www.ivn-apeldoorn.nl/Zoekboek/Handleiding%20routebeschrijvingen.pdf>
Voor wie zelf op de ouderwetse manier een routekaart wil maken, inclusief tips voor correct Nederlands en passend taalgebruik.
 - <https://www.androidplanet.nl/tips/5-tips-zelf-routes-maken-my-maps/>
Tips voor het maken van eigen kaarten en routes in Google Maps met My Maps voor wandelen, fietsen en autorijden. Kleuren, markeringen met informatie, foto's en filmpjes kunnen worden toegevoegd.
 - <https://support.google.com/maps/answer/144361?hl=nl&co=GENIE.Platform%3DDesktop>
Hoe je een route of kaart vanuit Google Maps met anderen kunt delen.
- ### Tips verdieping en uitvoering excursie
- <https://ons.ivn.nl/voorzieningen/basisondersteuning-advies-inspiratie-certificaten/inspiratieboek-ivn-werkvormen-in-de-praktijk>

Inspiratieboek IVN Werkvormen in de praktijk. Alleen beschikbaar met toegang tot ONS IVN.

- Waarneming.nl
Alle soorten per locatie op te zoeken.
- <https://www.biologielessen.nl/>
Hoe zat het ook alweer met...? Korte, eenvoudige lessen per onderwerp.
- <https://www.libelle.nl/libelle-luisterloopje/piekeren-tijdens-je-wandeling-zo-stop-je-daar-voorgoed-mee-volgens-de->
Podcasts met tips over wandelen in de natuur door een stadsecoloog, vogelwachter, boswachter, nachtwandelaar, etc.

Promotieactiviteiten

In de eerste instantie vindt een aankondiging plaats op een website en/of andere sociale media kanalen, en eventueel posters en folders in openbare ruimtes zoals scholen, bibliotheken of campings. Gebruik een wervende of interessante titel die aansluit op de doelgroep (natuur safari, natuur expeditie).

Een paar weken voor de excursie kan er ook een persbericht in lokale kranten worden geplaatst. Dit zijn meer beknopte teksten eventueel wel met een foto erbij. Houdt er rekening mee dat het materiaal op tijd voor de druk ingeleverd moet zijn.

In een persbericht of poster wordt een website of telefoonnummer voor meer informatie vermeld. In alle vormen van PR wordt het onderwerp, de plaats, de datum en tijd vermeld. Verder een routebeschrijving voor de auto met parkeergelegenheid en het openbaar vervoer. Benoem een duidelijke plek waar iedereen verzamelt voor aanvang van de excursie.

Is het nodig dat de deelnemers goed ter been zijn? Kunnen kinderen alleen onder begeleiding mee? En tips over bijvoorbeeld warme kleding en regenlaarzen, wel of geen wc onderweg lijken overbodig, maar dat is niet zo! Zijn er kosten?

En welke informatie wil je van de deelnemers ontvangen? Een telefoonnummer om af te bellen bij onvoorziene omstandigheden en een e-mailadres voor het sturen van bronvermeldingen en een feedbackformulier. Vraag om toestemming voor toevoegen aan een app-groep.

En regel je de inschrijvingen zelf of laat je dat doen door de communicatieafdeling? De maximale groepsgrootte voor één gids ligt tussen de 15 en 20 personen. Is het nodig om de aanmeldingen via de website te sluiten?

Weersomstandigheden

Ook bij slecht weer gaat een excursie gewoon door! De bijzondere omstandigheden van het weer kunnen juist een onvergetelijke ervaring van de excursie maken. Maar als wordt gewaarschuwd voor onweer, of door zware storm, dichte mist en

ijzel niet de weg op te gaan, laat je de excursie niet doorgaan.

Start van de excursie

- Wil je van te voren promotiemateriaal zoals een vlag plaatsen?
- Als gastvrouw of gastheer verwelkom je deelnemers individueel.
- Is iedereen van de deelnemerslijst aanwezig?
- Welkom praatje en jezelf voorstellen.
- Uitleg excursie: wat gaan we doen, hoe lang de excursie duurt, en dat deelname op eigen risico is.
- Wat zijn de afspraken met de beheerder?
- Is het nodig groepen in te delen of zoekkaarten uit te delen?

Afronding van de excursie

- Zorg ervoor dat de groep niet als los zand uit elkaar valt. Neem aan het einde nog een keer het woord en vraag naar de beleving van de deelnemers. Bedank voor de aandacht. Vertel over nieuwe activiteiten.
- Is het leuk om een verslag te maken van de excursie voor een nieuwsbrief of de lokale krant?
- Afsluitend kun je een e-mail naar de deelnemers sturen met de bronvermelding van de informatie die je voor de excursie hebt gebruikt. Je kan dan ook om feedback vragen en nogmaals bedanken voor de aandacht.